

BOEKBESPREKING

HEALD, F. D. *Manual of plant diseases*.
XIII + 891 blz., 272 fig. New York en Londen.
Mc. Graw-Hill Book Cy., 1926. fl. 21.—.

Het beste boek over plantenziekten van dezen omvang, dat tot nu toe verschenen is, althans voor wie de phytopathologie als wetenschap wil bestudeeren. Het ontleent zijn stof in hoofdzaak aan de ziekten der gematigde luchtstreek, vooral de Amerikaansche, hetgeen voor den practisch aangelegden lezer in Holland een bezwaar kan zijn. Degene, die zich in het vak wil inwerken, kan echter de Amerikaansche literatuur niet ter zijde leggen, want wat in dat land op phytopathologisch gebied gedaan wordt overtreft verre het werk van andere landen.

Het boek bevat 28 hoofdstukken, ondergebracht in 4 afdeelingen: 1. de geschiedenis der phytopathologie en de ziektesymptomen; 2. de niet parasitaire ziekten; 3. de z.g. virus-ziekten; 4. de parasitaire ziekten. Dat aan de niet parasitaire ziekten veel plaats is gegeven, is toe te juichen, want in de meeste handboeken ontbreekt de behandeling daarvan; wel is waar neemt zij in het bekende handboek van SORAUER een nog grooter plaats in, maar niet alles, wat daarin staat, kan den toets der kritiek doorstaan. Men mist in dit gedeelte van HEALD's werk de schadelijke bodeminvloeden, die wij in hun gevolgen kennen als „Veenkoloniale”, „Hooghalensche” en „Ontginningsziekte”. De bespreking der virus-ziekten is een erkenning van de groote beteekenis van het onderzoek, dat op dit gebied in de laatste jaren is verricht. Bij de parasitaire ziekten zijn de bacterieziekten goed behandeld; hieronder is te vinden de door Actinomyceten veroorzaakte aardappelschurft. De volgorde van behandeling der schimmelziekten richt zich naar het systematisch overzicht dezer organismen. De lijsten van families en geslachten der fungi zijn zooveel mogelijk verduidelijkt met schematische schetsen der voortplantingsvormen. Van de best onderzochte en economisch meest belangrijke ziekten wordt een aantal uitvoeriger besproken: geschiedenis, geographische verspreiding, symptomen en gevolgen, oorzaak, betrekkingen tusschen oorzaak en waardplant en bestrijding worden behandeld. Hieraan zijn waardevolle lijsten over literatuur toegevoegd. Om deze meer uitvoerig behandelde ziekten groepeerde de schrijver zooveel mogelijk alle andere, die er mee vergelijkbaar zijn, zonder dan nogmaals in bijzonderheden te treden. Op deze wijze combineert hij een degelijke behandeling van hoofdtypen en een opsomming

van neventypen. Aan het einde van de afdeeling der parasitaire ziekten vindt men een hoofdstuk over woekerplanten en een over aaltjesziekten. Verder worden geen dieren behandeld; men is in Amerika n.l. gewend onder de phytopathologie, ook de nematoden, die in hun werking op de planten met de fungi eenige overeenkomst hebben, op te nemen; de behandeling der door insecten veroorzaakte ziekten laat men aan de entomologen over.

Men mist in dit boek een inleiding in de methoden van phytopathologisch onderzoek; die kan men trouwens beter op een laboratorium dan uit een boek leeren.

H. M. QUANJER.

BEKNOPTTE AANTEEKEKENINGEN OP PLANTEN- ZIEKTENKUNDIG GEBIED

DOOR

PROF. DR. J. RITZEMA BOS

26. Door welke maatregelen kan men maken dat jonge vruchtboomen na het uitplanten goed aanslaan? Hierover handelt P. SPRING, „Obstbautechniker” te Geisenheim, in de Novemberaflevering van den 40en jaargang der „Geisenheimer Mitteilungen über Obst- und Gartenbau”, blz. 171. Men ziet dikwijls dat een groot aantal van de boomen, die in 't najaar of in 't voorjaar werden geplant, niet in leven blijven, of althans niet goed aanslaan. Dit kan reeds veroorzaakt worden door de behandeling, die zij in de kweekerij of gedurende de verzending ondergaan, hebben, maar ook door de behandeling door hem, die ze uitplant.

Bij het uitgraven in de kweekerij worden soms de wortels te kort afgestoken of zelfs afgescheurd, de schors ervan wordt soms gescheurd of afgestooten, of de stam wordt beschadigd. Soms wacht men weken lang na het uitnemen uit den grond eer de boompjes worden ingekuild; natuurlijk is dit steeds het geval, wanneer men zendingen uit verafgelegen streken ontvangt die lang onderweg moeten zijn, terwijl allerlei overladingen, grensformaliteiten, enz. het oponthoud nog vergrooten.

Bij het uitplanten der boompjes wordt dikwijls gezondigd. Men graaft daartoe dikwijls een gat, dat juist zóó groot is, dat de boom er precies in past; ja soms moet hij er worden ingedrukt, zoodat de wortels naar boven worden gebogen. Dat het op deze manier onmogelijk is, dat de boom tot normalen, voorspoedigen groei komt, spreekt wel van zelf, vooral wanneer de